

בעניין:

1. פרוח (קטין) ת.ז. 9-
  2. פרוח (קטין) ת.ז. 7-
  3. פרוח (קטינה) ת.ז. 5-
- באמצעות אימם ואפוטרופתם הטבעית  
גב' פרוח ת.ז. 1-  
ממחנה פליטים שעפאט (ראס חמיס), ירושלין  
ע"י ב"כ עו"ד בסאם כרכבי  
ו/או סופי טיקוצקי ו/או וורוד סלמאן  
מרח' החבצלת 12ג', ת.ד. 850  
ירושלים 91008  
טל.: 02-6221611 פקס.: 02-6235277

התובע

## נ ג ד

המוסד לביטוח לאומי  
ע"י המחלקה המשפטית  
מרח' בן שטח 4, ירושלים

הנתבע

## כתב תביעה

1. התובעים מס' 1 – 3, ילידי 8.8.05, 29.8.06 ו-2.10.07, בהתאמה, מגישים תביעה זו באמצעות אימם ואפוטרופתם הטבעית, לחידוש ביטוח הבריאות עבורם לאחר שהופסק ללא התראה ו/או הודעה מוקדמת ו/או עריכת שימוע.
2. התובעים מתגוררים עם הוריהם ואחיהם במחנה פליטים שעפאט (ראס ח'מיס) בירושלים. אימם של התובעים הינה תושבת ישראל ואביהם, פרוח, מחזיק בתעודת זהות שהנפיקה לו הרשות הפלסטינית ומתגורר עם התובעים ואימם ויתר ילדיהם בישראל.  
תושבות אימם של התובעים אינה שנויה במחלוקת והיא מבוטחת בפועל בביטוח בריאות ממלכתי, קיבלה וממשיכה לקבל קצבאות ילדים.  
בנוסף, שלושה מאחיהם הקטינים של התובעים, קייס ואנס ויוסרא, ממשיכים להיות מבוטחים בביטוח בריאות ממלכתי.  
העתק צילומי מתעודת הזהות של אם התובעים מצורף ומסומן "נספח א".
3. התובע מס' 1 סובל ממום מולד וקשה בלב. התובע נולד בשיקגו, ובהיותו בן 20 יום עבר ניתוח בליבו לתיקון המום המולד. כיום, התובע ממשיך לסבול ממחלה בליבו עקב המום המולד בו, וסובל מהיצרות במסתם הריאתי ואי ספיקה של המסתם האורטאלי.  
ביום 2.11.10 נתבקשה אימו של התובע מס' 1 ע"י הרופא המטפל בתובע בבית החולים הדסה הר הצופים כי התובע יעבור צנתור בליבו. הצנתור נקבע ליום 5.12.10.

העתק צילומי ממסמכים רפואיים רלוונטיים המפרטים את מחלתו של התובע וכן ההזמנה לאשפוז התובע לצורכי הצנתור בליבו מצורף ומסומן "נספח ב".

4. דבר הפסקת ביטוח הבריאות של התובעים נודע לאימם ביום 23.11.10, בבואה לקופת החולים.

ביטוח הבריאות הופסק מבלי שניתנה לאימם של התובעים התראה ו/או הודעה מראש על כוונת הנתבע להפסיק את ביטוח הבריאות.

5. התובעים נולדו בארה"ב, ובשנת 2008 עברו עם אימם לישראל. אימם של התובעים התגוררה בירושלים עד לשנת 2004, ולאחר שהות בת 3 – 4 שנים בארה"ב חזרה עם ילדיה להתגורר בישראל.

שניים מאחיהם של התובעים, קייס ואנס, אשר נולדו לפני נסיעת ההורים לארה"ב, נרשמו במרשם האוכלוסין.

לאחר חזרת אימם של התובעים לישראל, הגישה למשרד הפנים, עוד בשנת 2008, בקשה לרישום שלושת ילדיה התובעים שנולדו לה במהלך שהותה בארה"ב. בקשתה נדחתה אז בנימוק שעליה להמתין שנתיים ולהגיש בקשה חדשה לרישום הילדים.

בחלוף השנתיים, פנתה אם התובעים שוב למשרד הפנים לצרכי רישום התובעים, והונחתה על ידי משרד הפנים להגיש עבורם בקשה לאיחוד משפחות. האם פעלה לפי דרישת משרד הפנים וביום 20.7.10 הגישה בקשה לאיחוד משפחות עבור התובעים.

**ברם, עד היום, טרם ניתנה החלטת משרד הפנים בבקשה האמורה, והתובעים טרם ונשמו במרשם האוכלוסין.**

העתק צילומי מהקבלה שהנפיקה משרד הפנים ביום 20.7.10 והמוכיח דבר קבלת הבקשה האמורה מצורף ומסומן "נספח ג".

6. התובעים יטען שהנתבע פעל שלא כדין כאשר הפסיק את ביטוח הבריאות ללא מתן זכות שימוע כמתחייב מהלכת חגיזי.

7. זכאותו של קטין לביטוח בריאות אינה מותנית ברישומו במשרד הפנים כל עוד הורהו תושב ישראל, ועשה כל המוטל עליו להביא לרישומו של הקטין. לא יעלה על הדעת שקטין לא יהיה זכאי לביטוח בריאות ממלכתי, שעה שהוא מתגורר עם הורהו בישראל – הורה שהנתבע מכיר בתשובותו בישראל, אך ורק בשל עיכובים בירוקרטיים הקשורים במשרד הפנים. במקרים שכאלה אין לומר שיש נפקות לרישום הקטין במרשם האוכלוסין.

8. זכאותו של התובעים לביטוח בריאות מעוגנת בסעיפים 3, 4(א) לחוק ביטוח בריאות ממלכתי, תשנ"ד-1994 (להלן – "חוק הביטוח"), כשסעיף 3א(ב)(1) אינו גורע מזכאותו זו.

9. התובעים יטענו כי כאשר לאחד ההורים מעמד של תושב קבע בישראל והנתבע מכיר בו כמבוטח, אזי גם ילדו הקטין נחשב לתושב לצרכי חוק הביטוח. נזכיר, שהתובעים שוהים בישראל כדין מכוח זה שהם שוהים עם ההורה תושב ישראל. אין מדובר בשהייה בלתי חוקית, אלא בשוהה חוקי שטרם נרשם במרשם האוכלוסין מפאת בירוקרטיה שאין בידו להשפיע עליה.

10. בעבר, במסגרת בג"ץ 2100/99, הושג הסדר על פיו ילדים אשר אחד מהוריהם הוא תושב קבע, מנפיק הביטוח הלאומי מספר מזהה זמני, במסגרת הליך מקוצר, לצורך קבלת שירותי ביטוח בריאות.

ההליך המקוצר האמור גובש כפתרון לילדים, אשר משרד הפנים מעכב את רישומם לצורך בחינת תושבות, לעיתים במשך חודשים ארוכים, ובמשך תקופה זו הם נותרו משוללי ביטוח בריאות.

העתק צילומי מפסק הדין מצורף ומסומן "נספח ה".

11. מסתבר, כי במהלך השנים, ניסה ומנסה הנתבע לכרסם באמור בפסק הדין שניתן בבג"צ 2100/09 בהיבטים העיקריים הבאים: אי הנפקת מספרים מזהים זמניים (וכפועל יוצא מכך אי מתן ביטוח בריאות) לילדים **שגילם מעל שנה**; ובהמשך נקבע נוהל נוסף ולפיו ילדים **שמלאו להם שנה (ולכל היותר שנה וחצי)** יופסק ביטוח הבריאות אלא אם כן תתקבל תשובה ממשרד הפנים כי העניין עודנו בטיפול (ואז ידחה הנתבע את תהליך הפסקת ביטוח הבריאות למשך 90 ימים נוספים).

העתק צילומי מהנחיות היועצת המשפטית של הנתבע מיום 31.12.09 מצורף ומסומן "נספח ו".  
העתק צילומי מנוהל הנתבע מיום 2.4.04 מצורף ומסומן "נספח ז".  
העתק צילומי מנוהל הנתבע מיום 2.7.09 מצורף ומסומן "נספח ח".

12. הכרסום בהוראות פסק הדין מקבל משנה חומרה נוכח המציאות המשתנה: משרד הפנים הוציא נוהל לרישום ילד שרק אחד מהוריו רשום כתושב קבע (להלן – "נוהל משרד הפנים"), אשר קובע, בין היתר, כי תנאי לבחינת בקשה לרישום קטין הוא המצאת ראיות למרכז חיים **בשנתיים** שקדמו להגשת הבקשה.

בפועל, משרד הפנים אינו דן בבקשות לרישום ילד שהורהו תושב ישראל אלא בחלוף **שנתיים מהמועד שבו הכיר הנתבע בתושבות ההורה!** בחלוף השנתיים, מתחיל משרד הפנים לדון באותן בקשות – טיפול שאורך פרק זמן נוסף ולאחר הליכים בירוקרטיים מפרכים. לעתים, מסרב משרד הפנים אוטומטית לבקשה בטענה שטרם חלפו שנתיים ומפנה את ההורה להגישה מחדש בחלוף שנתיים לתושבות כאמור.

העתק צילומי מנוהל משרד הפנים מצורף ומסומן "נספח ט".

13. יישומם של נהלי הנ"ל של הנתבע, כשברקע הנוהל דלעיל של משרד הפנים, יוצר את המציאות הבלתי חוקית והבלתי סבירה הבאה: ילד של תושב ישראל (כשהנתבע מכיר בתושבות ההורה, והילד שוהה עם ההורה בישראל) עלול שלא לזכות בביטוח בריאות ממלכתי לתקופה של שנתיים לפחות, על אף העובדה שהורהו תושב ישראל והוא שוהה עם הורהו בישראל. כל זאת מבלי שלהורה הקטין יש את האפשרות להשפיע על קיצור התהליכים.

14. נוכח לשונם של נהלי הנתבע עולה החשד שמא הוצאו מבלי שהנתבע יתן את דעתו על נוהל משרד הפנים לענין רישום ילדים תושבים שרק אחד מהוריהם תושב.

אם לא כן, קרי שהנתבע אכן מודע להוראות נוהל משרד הפנים, משמעות נהלי הנתבע על תיקונייהם כי הנתבע התכוון בפועל לשלול ביטוח בריאות מילדים שאחד מהוריהם תושב ישראל ומוכר ככזה על ידי הנתבע למשך שנתיים לפחות.

15. ככל הנראה, הנתבע לא שקל את המציאות שיצר אותה נוהל משרד הפנים, לצרכי הוצאת הנהלים, ולחלופין הוציא נהלים בלתי סבירים נוכח המציאות שפורטה לעיל.

16. נסיבות מקרה זה יותר חמורות: התובעים קטינים ומתגוררים עם הוריהם בישראל, כשהאם תושבת ישראל ותושבותה אינה שנויה במחלוקת. זאת בעוד, עשתה האם כל המוטל עליה לרישום התובעים במרשם האוכלוסין. הנתבע אף ביטח את התובעים בביטוח בריאות עד לאחרונה אך הפסיק את ביטוח הבריאות באופן חד-צדדי.

17. ועוד, האבחנה בין ילד שמלאו לו שנה לבין ילד שלא מלאו שנה אינה רלוונטית בנסיבות העניין. ידוע הוא כי אוכלוסיית הילדים היא אוכלוסייה יותר פגיעה מבחינה רפואית בשנות חייהם הראשונות, ולפיכך אין לומר שלקביעת גיל של שנה נפקות לצורך העניין.

18. התובעים יטענו כי נהלי הנתבע אינם סבירים והחלטת הנתבע על פיהם אינה סבירה ואינה כדין.

19. מכל מקום, הנתבע לא טרח לקיים את נהליו שלו עצמו בעניינם של התובעים.

20. מדיניות הנתבע המכרסמת באופן הדרגתי בפסק הדין שניתן בבג"צ 2100/99 לוקה בחוסר תום לב ואינה כדין, ומסכלת בעצם את פסק הדין ומטרותיו, ואף אינה יאה לגוף ציבורי הפועל עפ"י דין.

21. ועוד, עמדת הנתבע מנוגדת להגיון שבבסיס הנחיותיו הפנימיות שלו עצמו כפי שבאו לידי ביטוי בחוזר היועצת המשפטית של הנתבע מיום 31.12.03 בעניין "חיוב מבוטחים לרישום במרשם האוכלוסין כתנאי לקבלת זכויות". סעיף 17 להנחיה קובע:

"עם זאת, במקרים מיוחדים שבהם עשו המבוטחים כל שלא ידם לשם ביצוע הרישום, והעיכוב ברישום נובע מנסיבות שאינן תלויות במבוטחים, זאת כגון: מי שנדרשים ללשכת מרשם האוכלוסין במזרח ירושלים (ראה בעניי זה בגצ 2783/03 ג'ברא נ' שר הפנים, מיום 3.12.03), יידרש להעניק להם זכויות גם טרם השלמת הרישום ולהנפיק להם מספר מזהה זמני.

לפיכך, כאשר הליך הרישום לא הסתיים בשל סיבות שאינן בשליטת המבוטח (דהיינו בשל עיכוב במשרד הפנים כגון זה הקיים בלשכת הרישום במזרח ירושלים), יראה המוסד לצורך דרישת ה"רישום במרשם האוכלוסין" הקבוע בסעיף 296(1) לחוק הביטוח הלאומי, את תאריך הגשת הבקשה לרישום במרשם כתאריך הרישום, וזאת עד להשלמת הרישום במרשם האוכלוסין, כמפורט בסעיפים 19 עד 26 שלהלן.

פרשנות רחבה זו לסעיף 296(1ב) תמנע מחד גיסא, פגיעה במבוטחים אשר עשו ככל יכולתם על מנת להירשם במרשם האוכלוסין ומאידך גיסא, לא תביא הנפקת מספר מזהה זמני, מקום שהמבוטח לא טרח כלל לפנות למשרד הפנים".

הגיונם של הדברים הנ"ל תקף, מקל וחומר, שעה שמדובר בביטוח בריאות של קטינים.

22. אי רישום הילד במרשם האוכלוסין, בפרט כשהדבר נובע מסיבות שאינן קשורות בהורה התושב, אינו יכול להיות עילה לאי זכאות הקטין לביטוח בריאות בתקופת הביניים עד לסיום הרישום במשרד הפנים.

**וידגש, אין לומר שמדובר בילד עבריין השוהה בישראל שלא כחוק. נהפוך הוא: הילד שוהה בישראל כחוק עם הורה תושב ישראל, אך רישומו במשרד הפנים מתעכב מפאת נהלים ובירוקרטיה של משרד הפנים.**

23. התובעים יטענו כי נהלי הנתבע בנוגע לזכאות לביטוח בריאות של ילדים שאחד מהוריהם תושב ירושלים המזרחית נגועים בהפליה פסולה.

24. התובעים יטענו כי נהלי הנתבע מנוגדים להתחייבויות מדינת ישראל עפ"י סעיפים 24 ו-2(1) לאמנה בדבר זכויות הילד (אושררה על ידי מדינת ישראל ביום 4.8.91 ונכנסה לתוקף ביום 2.11.91). האמנה מחייבת מתן טיפול רפואי לכל ילד, ללא קשר למעמדו או למעמדו של הוריו.

25. שעה שקטינים נולדו ומתגוררים בישראל להורה תושב ישראל ומוכר על ידי הנתבע ככזה, אין להתנות את זכאותם לביטוח בריאות ממלכתי ברישומם במרשם האוכלוסין. אין זה סביר כלל ועיקר להתייחס לקטין שנולד ומתגורר בישראל להורה תושב ישראל כשוהה בלתי חוקי שרישומו

בקובץ הביטוח מותנה בהמצאת אישור שהייה כדין ממשרד הפנים. אם ההורה תושב ישראל צריך להיות ברור ומובן שילדו הקטין אינו שוהה בלתי חוקי.

26. זכותו של אדם לחיים ובריאותו טובה היא מכבודו – כבוד המעוגן בחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו. אין מדובר בסעד למתן סעד כספי אלא זכות יסוד של אדם לחיים ובריאותו טובה.

27. לבית הדין הנכבד הסמכות המקומית והעניינית לדון בתביעה.

28. אשר על כן, בית הדין הנכבד מתבקש להזמין את הנתבע לדין ולהצהיר שלא פסקה תושבותם של התובעים במועד הפסקת הזכאות לביטוח בריאות, ולצוות על הנתבע לחדש לאלתר את ביטוח הבריאות הממלכתי לתובעים. כמו כן, מבוקש לחייב את הנתבע בהוצאות משפט ושכ"ט עו"ד בתוספת מע"מ כחוק.

---

**בסאם כרכבי, עו"ד**  
ב"כ התובעים